

[Knud Thomsen.]

hjem, han havde brugt til kalkulationen på salgsdagen, kunne han i disse tidligere tider sælge den pågældende valutamængde til en bank til salgsdagens kurs og levere den f. eks. efter 3 måneders forløb. Jeg synes, der er noget sundt i dette princip, det bruges i forfærdelig mange europæiske lande og tit er en lettelse for eksportørerne, navnlig hvor fortjenstmargenen er overordentlig ringe, og hvor man derfor ønsker at sikre sig imod et senere kurstab.

Jeg må medgive, at jeg ikke ved, om såkaldt terminshandel med valuta er tilladt i Danmark i dag; det hører jo antagelig med sikkerhed hjemme under nationalbankens beføjelser, og man kan derfor sige, at en diskussion næppe hører hjemme under dette lovforslags behandling.

Det foreslås nu at sætte rammen for eksportkreditrådets garantigivning op til 3 milliarder kroner. Hermed er jeg ganske indforstået. Jeg vil dog ligesom det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) sætte et spørgsmålstegn ved, om det er heldigt, at beløbsrammen fremtidigt også skal kunne hæves alene ved finansudvalgets tilslutning. Det er store beløb, det drejer sig om, og jeg synes, at nu, hvor der ikke er nogen bestemmelse i loven om, at den skal optages til revision, kunne man ved disse enkelte lejligheder, hvor beløbsrammen skal hæves — og det vil jo sikkert og for så vidt forhåbentlig ske med visse mellemrum — benytte disse lejligheder til, at denne lovgivning, som er så vigtig for erhvervslivet, samtidig blev genstand for folketingets opmærksomhed for en kort stund.

På den anden side må de store beløb, som det her drejer sig om, og som jo lyser meget i øjnene, tages med et lille korn salt. Når eksportkreditrådet skal gøre sine samlede risici op, må man lægge den ene form for risiko oven på den anden, og derved kommer man til den beløbsramme, der er tale om, på 2,2 milliarder kroner, men man må klargøre sig, at der dér er store overlappinger; en hel del af de ydede garantier er transfereringsrisiko, som samtidig optager solvens- eller oparbejdningsgarantier og kautioner. Så vidt jeg har kunnet skønne mig til ud fra visse talmaterialer, er den samlede risiko, når man tager hensyn til denne

overlapping, ikke på mere end 1,5 milliarder kroner. Det er også en stor sum penge.

Men man kan også kaste et blik på, hvor stor den reelle risiko er. Den kan jo true på to måder, stort set, enten ved at der — ud over det, der naturligvis kan ske med enkelte debitorer — kan komme en revolution i et land, som på denne måde — som regel kun midlertidigt — standser sine overførsler til Danmark. Det drejer sig her om beløb, der stort set ligger inden for selve garantikapitalens ramme, altså for øjeblikket de 236 millioner, der er tale om. Endvidere kan vi få en omspændende krig, hvor Danmarks pengemæssige forbindelse med et stort antal udlande afbrydes for en kortere eller en længere tid, og der er hertil at sige, at sker det, måtte vel formodentlig staten på en eller anden måde gå ind i billedet og garantere de danske kreditorer, for at ikke hele kreditvæsenet skulle bryde sammen her i Danmark. Man må i den henseende erindre sig, at der jo her meget sjældent er tale om egentlige tab, og navnlig i forbindelse med politiske risici har der mig bekendt ikke været noget tab hverken under denne lov eller under tidligere forhold. Man skal vistnok helt tilbage til den russiske revolutions tid for at konstatere alvorlige tab.

Med hensyn til eksportkreditrådets virksomhed fremgår det af fremsættelsen, at man nu har forbedret dækningen af risici i transfereringsgarantier, således at der som regel dækkes 90 pct. af denne garanti. Jeg finder dette helt rimeligt og vil endog sige, at man måske skulle overveje at kunne gå op til 100 pct. Måske er dog en vis selvrisiko ikke helt urimelig. Eksportkreditrådets virksomhed foregår jo på den måde, at det over for de enkelte forhold kan sætte sine præmier op og ned, og samtidig kan det sætte garantirammen op og ned, helt ned til 50-60 pct. og op til 90 pct. Jeg tror, at dette er rimeligt over for de enkelte forretninger ved eksportkreditrådets vurdering af dem, men den praksis, der har udviklet sig med, at eksportkreditrådet, også hvor det drejer sig om transfereringsrisiko, altså hvor man finder de almindelige forholds udvikling i et enkelt land truende, sætter garantirammen ned, finder jeg uheldig. Jeg finder det rimeligt, om man her arbejdede med en fast høj dækningsramme og så til gengæld satte